

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор навчально-наукового
інституту

«Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЄВСЬКИЙ

28 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

інститут ІНІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

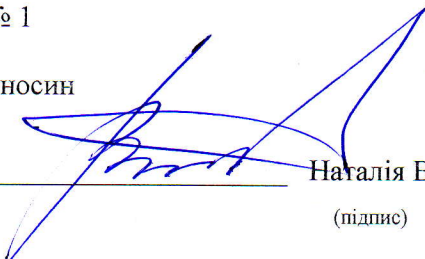
“28” серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИЦЯ ПРОГРАМИ: Панасенко Ганна Сергіївна, кандидат політичних наук, доцентка, доцентка ЗВО

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від “25” серпня 2025 року № 1

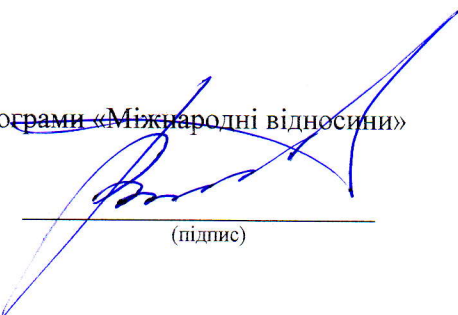
Завідувачка кафедри міжнародних відносин

Наталія ВІННИКОВА
(підпис)

Програму погоджено з гаранткою освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

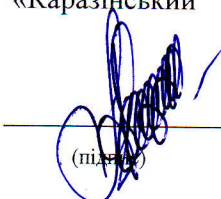
Наталія ВІННИКОВА
(підпис)

Наталія ВІННИКОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «27» серпня 2025 року, № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах» складена відповідно до освітньо-професійної програми:

«Міжнародні відносини»,
підготовки бакалавра,
за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах» є формування у здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань та практичних навичок щодо сутності та змісту інформаційно-аналітичної діяльності в контексті міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держави; технологій і методів збору, обробки, аналізу, оцінки та прогнозування міжнародних подій, процесів і тенденцій; ефективного застосування сучасних інформаційно-комунікаційних та аналітичних інструментів для підтримки прийняття рішень у сфері міжнародних відносин, дипломатії, зовнішньоекономічної діяльності та безпеки.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

1. Ознайомлення студентів з теоретичними засадами функціонування міжнародного інформаційного простору та його впливу на світову політику.
2. Надання знань про організаційні форми та суб'єкти інформаційно-аналітичної діяльності.
3. Набуття практичних навичок роботи з великими масивами даних, використання відкритих джерел інформації та аналітичних платформ.
4. Розвиток критичного мислення та здатності створювати якісні аналітичні продукти для різних рівнів зовнішньополітичного та управлінського процесу.
5. Вивчення методів протидії дезінформації, маніпуляціям та гібридним загрозам у міжнародному середовищі.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-
Семестр	
6-й	-
Лекції	
32 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
8 год. /8 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
42 год.	-
Індивідуальні завдання	
-	-

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК16. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

- формування наступних спеціальних компетентностей:

СК2.Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами)

- формування наступних м'яких навичок (soft skills):
- Критичне мислення.
- Аналітичні навички.
- Уміння вирішувати проблеми.
- Управління інформацією.
- Комунікативні навички.
- Навички командної роботи.
- Управління часом.
- Академічна доброчесність.
- Самоорганізація

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти наступних результатів:

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН09. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН13. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали

РН15. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

РН23. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору

Обов'язковою складовою частиною навчального процесу є самостійне опрацювання відповідної наукової та спеціальної літератури. Передбачено самостійну роботу з підручниками, посібниками, словниками, навчальною та довідковою літературою.

1.8. Пререквізити: «Політологія», «Теорія міжнародних відносин», «Основи наукових досліджень», «Інформатика», «Теорія комунікацій», «Конфліктологія та теорія переговорів», «Логіка», «Історія міжнародних відносин», «Міжнародні економічні відносини».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Сутність, зміст та функції інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах

Визначення та предмет інформаційно-аналітичної діяльності. Її роль у системі національної безпеки та зовнішньої політики, у процесі прийняття зовнішньополітичних рішень.

Види аналізу: оперативний (поточний), ретроспективний (історичний) та прогностичний.

Аналітична діяльність та її зв'язок з дипломатією та розвідкою. Межі та сфери перетину.

Тема 2. Методологічні основи інформаційно-аналітичної діяльності

Загальнонаукові та спеціальні методи аналізу (діалектичний, індуктивний, дедуктивний).

Фундаментальні аналітичні підходи: системний, факторний, проблемно-орієнтований та сценарний підходи.

Принципи організації інформаційно-аналітичної діяльності: об'єктивність, комплексність, превентивність.

Тема 3. Прикладні аспекти інформаційно-аналітичної роботи

Системний аналіз в інформаційно-аналітичній роботі. Сутність та основні різновиди системного аналізу. Методологія системного аналізу. Принципи системного аналізу та їх характеристика. Характеристика основних підходів в системному аналізі.

Синергетичні аспекти інформаційно-аналітичної роботи. Синергетична парадигма як методологічна основа сучасної інформаційно-аналітичної діяльності. Категоріальний апарат синергетики. Інструментарій синергетичного підходу та його використання.

Когнітологічні аспекти інформаційно-аналітичної роботи. Інтелектуальні системи та штучний інтелект в системі інформаційно-аналітичної діяльності.

Методика формування інформаційної бази для прийняття стратегічних, тактичних та оперативних рішень.

Тема 4. Інформаційні процеси в сучасному міжнародному просторі

Поняття міжнародного інформаційного простору та його структура.

Інформаційні революції (від друкарства до цифровізації) та їхній вплив на дипломатію.

Роль Інтернету, соціальних мереж та діджиталізації у трансформації інформаційно-аналітичної діяльності.

МОДУЛЬ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ

Тема 5. Класифікація та джерела інформації

Типологія джерел: Первинні та вторинні джерела. Критерії їхньої цінності.

Поняття OSINT (Open Source Intelligence) та методи роботи з відкритими даними.

Робота з міжнародними статистичними базами даних (UN Comtrade, World Bank) та науковими репозиторіями.

Тема 6. Проблема якості інформації та верифікація

Інформаційний шум та проблема «пастки часу» (Timeliness trap).

Методи оцінки достовірності та надійності джерел (шкали, кодування джерел за моделями INTEL, 5W).

Етапи та інструменти верифікації фактів та даних у міжнародному аналізі.

Тема 7. Специфіка роботи з Big Data та неструктурованими даними

Поняття Big Data у міжнародних відносинах, її джерела та виклики.

Методи аналізу соціальних медіа (Sentiment Analysis, аналіз тональності).

Принципи мережевого аналізу (Social Network Analysis) та його застосування.

Тема 8. Методичні прийоми критичного аналізу

SWOT-, PESTEL- аналіз та їхні модифікації у стратегічному аналізі.

Застосування Факторного аналізу для виявлення ключових драйверів міжнародних процесів.

Метод Аналізу Ієрархій для оцінки пріоритетів та ранжування рішень.

МОДУЛЬ 3. АНАЛІТИЧНИЙ ПРОДУКТ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

Тема 9. Аналітичний цикл та етапи підготовки документів

Чіткий алгоритм інформаційно-аналітичної діяльності : від ініціативи до розповсюдження.

Вимоги до формулювання аналітичних завдань.

Принципи ефективної комунікації між аналітиком та споживачем.

Тема 10. Класифікація та структура аналітичних документів

Типологія документів: аналітичний бриф, доповідна записка, аналітичний огляд, Policy Report. Їхні цілі та адресати.

Структурні вимоги до документа: від назви до додатків.

Правила візуалізації та представлення даних (графіки, інфографіка, картографія).

Тема 11. Теоретичні основи прогнозування міжнародних відносин

Сутність та види прогнозування (пошукове, нормативне, розвідувальне).

Проблема валідації та обмеження наукового прогнозування.
Принципи наукового прогнозування та його роль у зовнішньополітичних рішеннях

Тема 12. Методи та технології сценарного планування

Метод «Дельфі», його організація та застосування у міжнародних дослідженнях.

Екстраполяція, моделювання та інші кількісні методи.

Технологія сценарного планування (ідентифікація драйверів, побудова матриці невизначеності).

МОДУЛЬ 4. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 13. Інформаційні війни та протидія дезінформації

Причини та особливості технологій ведення інформаційних війн у сучасних конфліктах.

Механізми маніпуляцій та технології створення фейків (Deepfakes, ботоферми).

Роль стратегічних комунікацій та формування контрнарративу як засобу протидії гібридним загрозам

Тема 14. Організаційні форми інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах

Роль та функції Think Tanks (аналітичних центрів): класифікація, фінансування, вплив.

Аналітичне забезпечення діяльності МЗС, міжнародних організацій (ООН, НАТО, ЄС).

Взаємодія державних та недержавних аналітичних інституцій

Тема 15. Забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності: правові, кадрові та матеріально-технічні аспекти

Правове забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності та захист інтелектуальної власності.

Кадрове забезпечення: вимоги до професії аналітика (ключові компетенції, навички).

Матеріально-технічне забезпечення: спеціалізовані інформаційні системи та програмне забезпечення

Тема 16. Інформаційно-аналітична діяльність в умовах діджиталізації та професія аналітика

Сучасні тенденції діджиталізації та її вплив на формування професійних вимог.

Фактори результативності роботи аналітика (об'єктивність, своєчасність, комунікабельність).

Міжнародний імідж України та шляхи його покращення

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
<i>Тема 1.</i> Сутність, зміст та функції інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах	5	2	1			2
<i>Тема 2.</i> Методологічні основи інформаційно-аналітичної діяльності	5	2	1			2
<i>Тема 3.</i> Прикладні аспекти інформаційно-аналітичної роботи	6	2	1			3
<i>Тема 4.</i> Інформаційні процеси в сучасному міжнародному просторі	6	2	1			3
МОДУЛЬ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ						
<i>Тема 5.</i> Класифікація та джерела інформації	5	2	1			2
<i>Тема 6.</i> Проблема якості інформації та верифікація	5	2	1			2
<i>Тема 7.</i> Специфіка роботи з Big Data та неструктурованими даними	6	2	1			3
<i>Тема 8.</i> Методичні прийоми критичного аналізу	6	2	1			3
МОДУЛЬ 3. АНАЛІТИЧНИЙ ПРОДУКТ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ						
<i>Тема 9.</i> Аналітичний цикл та етапи підготовки документів	5	2	1			2
<i>Тема 10.</i> Класифікація та структура аналітичних документів	6	2	1			3
<i>Тема 11.</i> Теоретичні основи прогнозування міжнародних відносин	6	2	1			3
<i>Тема 12.</i> Методи та технології сценарного планування	6	2	1			3
МОДУЛЬ 4. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
<i>Тема 13.</i> Інформаційні війни та протидія дезінформації	5	2	1			2
<i>Тема 14.</i> Організаційні форми інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах	6	2	1			3
<i>Тема 15.</i> Забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності: правові, кадрові та матеріально-технічні аспекти	6	2	1			3
<i>Тема 16.</i> Інформаційно-аналітична діяльність в умовах діджиталізації та професія аналітика	6	2	1			3
Усього годин	90	32	8/8			42

4. Теми семінарських і практичних занять

4.1 Теми семінарських занять

№№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Інформаційно-аналітична діяльність як інструмент влади	1
	Аналіз інформаційного забезпечення регіонального конфлікту	1
2.	Етика та правове поле інформаційно-аналітичної діяльності	1
	Захист та презентація аналітичних брифів	1
3.	Розробка альтернативних сценаріїв для міжнародної проблеми	1
	Розробка ефективного контрнарративу проти гібридних загроз	1
4.	Діджиталізація та її вплив на діяльність аналітиків	1
	Аналіз комплексних аналітичних документів	1
	Разом	8

4.2 Теми практичних занять

№№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Аналіз теоретичних моделей інформаційно-аналітичної діяльності та застосування системного підходу	1
	Робота з відкритими джерелами інформації: пошук та фільтрація даних	1
2.	Методи оцінки надійності джерел	1
	Техніки критичного аналізу	1
3.	Складання аналітичного брифу та доповідної записки	1
	Аналіз медіа-кампаній та виявлення прийомів дезінформації	1
4.	Огляд сучасних цифрових інструментів та платформ для інформаційно-аналітичної діяльності	1
	Складання прогностної довідки щодо ризиків у сфері міжнародної логістики чи торгівлі	1
	Разом	8

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
		денна
1.	Тема 1. Сутність, зміст та функції інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах - Визначити основні функції інформаційно-аналітичної діяльності у сфері зовнішньої політики. - Порівняти інформаційно-аналітичну діяльність та дипломатію: знайти спільне та відмінне. - Скласти список ключових споживачів аналітичної інформації в Україні. - Проаналізувати роль інформаційно-аналітичної діяльності у запобіганні міжнародним кризам. - Підготувати розширене визначення поняття «інформаційно-аналітична діяльність» на основі трьох джерел. - Розкрити взаємозв'язок інформаційно-аналітичної діяльності та розвідувальної діяльності. - Обґрунтувати місце аналітики у процесі прийняття зовнішньополітичних рішень	2
2.	Тема 2. Методологічні основи інформаційно-аналітичної діяльності - Описати принципи та структуру системного підходу в аналізі міжнародних відносин. - Провести порівняльний аналіз факторного та проблемно-орієнтованого підходів. - Розробити алгоритм застосування сценарного підходу до глобальної проблеми. - Скласти глосарій із десяти ключових термінів методології інформаційно-аналітичної діяльності. - Вивчити застосування математичних методів у міжнародному прогнозуванні. - Дослідити ефективність використання історичних методів в ретроспективному аналізі. - Знайти приклади використання компаративного аналізу у зовнішній політиці	2

3.	Тема 3. Прикладні аспекти інформаційно-аналітичної роботи - Провести PESTEL-аналіз для оцінки впливу зовнішнього середовища на обраний міжнародний конфлікт (наприклад, ситуація в одній з країн Східної Азії). - Скласти SWOT-аналіз зовнішньополітичної стратегії України щодо ключового міжнародного партнера (наприклад, США, Німеччина, Польща). - Розробити перелік з п'яти ключових індикаторів та провести факторний аналіз міжнародної торгівлі України за останні п'ять років. - Підготувати Аналітичний бриф (Executive Summary) обсягом до однієї сторінки, присвячений наслідкам останнього саміту міжнародної організації (ООН, НАТО, G7). - Застосувати методи OSINT для збору та верифікації інформації про діяльність конкретного іноземного неурядового актора (НГО, аналітичний центр). - Вивчити та описати процес використання шкали CRITIC для оцінки надійності новинного джерела, що поширює інформацію про війну. - Написати приклад Доповідної записки з пропозиціями щодо покращення міжнародного іміджу України в обраному регіоні (наприклад, Латинська Америка чи Африка). - Розробити та обґрунтувати три альтернативні сценарії розвитку ситуації з енергетичною безпекою в Європі на найближчі два роки. - Проаналізувати та визначити основні дезінформаційні наративи, що використовуються щодо України, та сформулювати контрнативи до кожного з них. - Підібрати та охарактеризувати три спеціалізовані програмні засоби (інструменти Big Data або візуалізації), які можуть бути корисні аналітику-міжнароднику	3
4.	Тема 4. Інформаційні процеси в сучасному міжнародному просторі - Охарактеризувати вплив Другої інформаційної революції на дипломатичні комунікації. - Сформулювати поняття «міжнародний інформаційний простір». - Проаналізувати наслідки діджиталізації для традиційної дипломатії. - Вивчити роль Інтернету у формуванні глобальної громадської думки. - Підготувати огляд сучасних тенденцій розвитку міжнародного інформаційного простору. - Зіставити позиції різних країн щодо контролю над інформаційним простором.	3

	- Спрогнозувати майбутнє інформаційно-аналітичної діяльності в умовах Четвертої промислової революції	
5.	Тема 5. Класифікація та джерела інформації - Скласти список з п'яти ключових міжнародних статистичних баз даних. - Вивчити основні принципи OSINT (Open Source Intelligence). - Проаналізувати переваги та недоліки використання первинних джерел. - Знайти приклади використання геопросторових даних в аналітиці. - Підготувати огляд сучасних інструментів для роботи з відкритими даними. - Визначити критерії цінності інформації для аналітика. - Описати етапи процесу збору інформації	2
	Тема 6. Проблема якості інформації та верифікація - Проаналізувати кейс «пастки часу» у політичному прогнозі. - Розкрити сутність шкали CRITIC та її застосування. - Вивчити методи перехресної верифікації інформації. - Знайти приклади використання кодування джерел за моделями INTEL. - Підготувати рекомендації щодо подолання інформаційного шуму. - Визначити основні причини низької якості інформації. - Обґрунтувати важливість верифікації у зовнішньополітичних рішеннях	2
	Тема 7. Специфіка роботи з Big Data та неструктурованими даними - Визначити три основні джерела Big Data для аналізу міжнародних відносин. - Розкрити можливості мережевого аналізу у вивченні конфліктів. - Охарактеризувати принципи Sentiment Analysis (аналізу тональності). - Знайти приклади успішного використання Big Data в дипломатії. - Сформулювати основні виклики (технічні та етичні) роботи з Big Data. - Підготувати огляд програмного забезпечення для обробки неструктурованих даних. - Оцінити перспективи застосування аналітичної інформації в роботі з великими даними	3
	Тема 8. Методичні прийоми критичного аналізу - Провести SWOT-аналіз зовнішньої політики обраної країни.	3

	- Розробити матрицю для PESTEL-аналізу міжнародної угоди. - Обґрунтувати необхідність використання Факторного аналізу у стратегічному плануванні. - Вивчити принципи методу Аналізу ієрархій. - Порівняти ефективність застосування SWOT- та PESTEL-аналізів. - Знайти приклади використання сценарного підходу у поєднанні з факторним аналізом. - Підготувати схему застосування одного з методичних прийомів до міжнародного кейсу	
	Тема 9. Аналітичний цикл та етапи підготовки документів - Намалювати графічну схему повного аналітичного циклу. - Визначити відмінності між аналітичним та інформаційним завданнями. - Описати вимоги до формулювання аналітичних рекомендацій. Проаналізувати фактори, що впливають на своєчасність підготовки документа. - Розкрити важливість етапу розповсюдження аналітичного продукту. - Вивчити роль «зворотного зв'язку» у завершальній фазі циклу. - Підготувати приклад формулювання аналітичного завдання для Think Tank	2
	Тема 10. Класифікація та структура аналітичних документів - Скласти структуру Аналітичного брифу. - Порівняти цілі та адресатів Доповідної записки та Аналітичного огляду. - Розкрити правила створення ефективної візуалізації даних. - Проаналізувати приклади використання інфографіки в звітах міжнародних організацій. - Визначити основні помилки при оформленні аналітичних документів. - Написати приклад вступної частини для Policy Report. - Обґрунтувати важливість лаконічності для Executive Summary	3
	Тема 11. Теоретичні основи прогнозування міжнародних відносин - Визначити різницю між пошуковим та нормативним прогнозуванням. - Розкрити сутність принципу «превентивності» у прогнозуванні. - Оцінити обмеження та помилки наукового прогнозування	3

	(на прикладі). - Вивчити роль «розвідувального прогнозування» у сфері безпеки. - Сформулювати три основні принципи достовірного прогнозу. - Підготувати огляд класичних праць із теорії міжнародного прогнозування. - Пояснити взаємозв'язок прогнозування та стратегічного планування	
	Тема 12. Методи та технології сценарного планування - Описати методику проведення «Методу Дельфі». - Проаналізувати переваги та недоліки екстраполяційних методів. - Розробити матрицю невизначеності для міжнародного кейсу. - Скласти список ключових драйверів (факторів) для сценарного аналізу. - Вивчити застосування комп'ютерного моделювання у політичному прогнозуванні. - Підготувати три альтернативні назви для сценаріїв розвитку конфлікту. - Обґрунтувати вибір кількісних чи якісних методів для конкретного прогнозу	3
	Тема 13. Інформаційні війни та протидія дезінформації - Визначити ключові причини ведення інформаційних війн у XXI столітті. - Проаналізувати технології створення та поширення Deepfakes. - Розкрити роль стратегічних комунікацій у протидії пропаганді. - Сформулювати принципи побудови ефективного контрнарративу. - Дослідити механізми маніпуляцій у соціальних мережах. - Знайти приклади успішної протидії дезінформації (іноземний досвід). - Описати вплив фейків на процес прийняття зовнішньополітичних рішень	2
	Тема 14. Організаційні форми інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах - Дослідити особливості аналітичного забезпечення діяльності ООН чи НАТО. - Порівняти роль державних та недержавних аналітичних інституцій. - Вивчити процес формування аналітичних підрозділів у МЗС.	3

	- Описати типологію аналітичних центрів за формою фінансування. - Знайти приклади впливу Think Tanks на конкретне зовнішньополітичне рішення. - Скласти список з п'яти провідних світових аналітичних центрів	
	Тема 15. Забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності: правові, кадрові та матеріально-технічні аспекти - Вивчити основні законодавчі акти України, що регулюють інформаційно-аналітичну діяльність. - Проаналізувати проблеми захисту інтелектуальної власності в аналітичній сфері. - Сформулювати ключові компетенції та навички ідеального аналітика. - Описати вимоги до спеціалізованих інформаційних систем для аналізу. - Розкрити важливість безперервної освіти для аналітичного персоналу. - Обґрунтувати необхідність матеріально-технічного забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності. - Порівняти кваліфікаційні вимоги до аналітиків у різних країнах	3
	Тема 16. Інформаційно-аналітична діяльність в умовах діджиталізації та професія аналітика - Проаналізувати сучасні тенденції діджиталізації у роботі МЗС. - Визначити основні фактори результативності роботи аналітика. - Сформулювати стратегічні шляхи покращення міжнародного іміджу України. - Дослідити вплив штучного інтелекту на майбутнє професії аналітика. - Обґрунтувати етичні принципи професійної діяльності аналітика. - Розкрити сутність концепції «аналітичної комунікабельності». - Підготувати підсумкове есе на тему: «Аналітика як міст між інформацією та політикою»	3
	Разом	42

5. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах» застосовуються наступні методи навчання:

1. Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні: бесіда, лекція;
 - наочні: ілюстрація, демонстрація;
 - практичні: завдання, навчальні задачі, реферати, доповіді тощо.
2. Стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - формування інтересу до навчання: пізнавальні кейси, навчальні «екскурсії», методи емоційного/ «оціночного» стимулювання тощо;
 - формування почуття обов'язку і відповідальності: методи навчальних заохочень, досягнень, навчальних вимог;
 - організації і здійснення навчальних дій і операцій: перцептивні, словесні, наочні, аудіовізуальні, практичні;
 - логічні: індуктивні, аналогії;
 - гностичні: проблемно-пошуковий, репродуктивний (інструктаж, ілюстрація, пояснення, практичне тренування);
 - самоврядування навчальними діями: самостійна робота.
3. Контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: творчі, проблемно-пошукові.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні):
 - навчальна робота під керівництвом викладача (семінарські заняття): кейси, самостійні письмові роботи, ситуативні задачі тощо;
 - самостійна робота здобувачів поза контролем викладача – самостійна робота вдома/на семінарських заняттях, котра сприяє виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

Семінарські заняття сфокусовані на критичному обговоренні, дискусії, формуванні контрнаративів та захисті аналітичних ідей.

Практичні заняття сфокусовані на застосуванні аналітичних методів, роботі з джерелами (OSINT), верифікації та створенні первинного аналітичного продукту

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських і практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних і семінарських занять;
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;

- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні та евристичні задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- колоквіум;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач;
- виконанням індивідуальної роботи (доповіді, інформаційні повідомлення, аналітичні огляди, підготовка мультимедійних презентацій тощо).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Упродовж семестру проводиться поточний контроль.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота																Разом	Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16			
3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти упродовж семестру повинен набрати не менше 10 балів (поточна успішність). В умовах дії обставин непоборної сили, **як виняток**, студент може бути допущеним з меншою кількістю балів.

Критерії оцінювання поточного контролю:

Будь-яке завдання, виконане з порушенням академічної доброчесності – 0 б.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

4/3 бали

Студент повністю підготовлений, демонструє глибоке розуміння теоретичного матеріалу. Висловлює оригінальні та критичні судження, які суттєво поглиблюють дискусію. Ефективно використовує фахову термінологію та наводить додаткові, верифіковані приклади з міжнародної практики.

3/2 бали

Студент добре підготовлений, оперує основними поняттями та бере активну участь у дискусії. Аргументи є логічними та коректними, але переважно спираються на матеріал лекцій або загальновідомі факти. Виявляє ініціативу в розвитку нової теми.

2 бали/1 бал

Студент слабо підготовлений. Демонструє розуміння базових понять, але не здатний до критичного мислення.

1 бал /-

Студент слабо підготовлений. Відповіді загальні або фрагментарні, часто повторюють думки інших студентів.

0 балів

Студент не підготовлений або його висловлювання є нерелевантними до теми заняття. Пасивність упродовж усього заняття

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

4/3 бали

Студент безпомилково застосовує складні методи (наприклад, PESTEL, OSINT, CRITIC). Створений первинний аналітичний продукт (бриф, схема аналізу) є логічно бездоганим, структурованим та відповідає всім вимогам до фахового документа. Демонструє інноваційний підхід у використанні інструментів.

3/2 бали

Студент правильно застосовує основні аналітичні прийоми, але можуть бути незначні неточності у деталях чи оформленні продукту. Здатний виконати завдання самостійно, демонструє надійне володіння навичками верифікації та структурного аналізу.

2 бали/1 бал

Студент розуміє принцип методу (наприклад, PESTEL), але допускає суттєві помилки при його практичному застосуванні. Створений продукт є неповним або потребує значного доопрацювання. Потребує допомоги викладача для виправлення помилок.

1 бал /-

Студент демонструє нерозуміння або нездатність застосувати основні аналітичні інструменти. Виконання завдання фрагментарне, а кінцевий продукт містить грубі методологічні помилки.

0 балів

Студент не виконує завдання або демонструє повну відсутність практичних навичок.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 60 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 20 балів

Тестові питання – 20 балів (10 питань по 2 б. за кожну правильну відповідь)

Критерії оцінювання підсумкового контролю (теоретичне питання):

18–20 балів: студент демонструє повне, системне та глибоке знання теми. Визначення та класифікації ідеально точні. Здатний інтегрувати теоретичні положення з практикою інформаційно-аналітичної діяльності. Відповідь логічно структурована, аргументація бездоганна, студент виходить за межі лекційного матеріалу, використовуючи фахову термінологію.

15–17 балів: студент демонструє глибоке знання більшості аспектів теми. Визначення та основні концепції правильні. Здатний логічно структурувати відповідь і виділити ключові елементи. Можуть бути незначні неточності у другорядних деталях, але це не впливає на загальне розуміння сутності інформаційно-аналітичної діяльності.

12–14 балів: студент демонструє досить повне знання теми. Правильно розкриває сутність та класифікацію. Здатний навести приклади, але аргументація не завжди глибока. Відповідь занадто репродуктивна, бракує аналітичного узагальнення.

10–11 балів: студент демонструє базове розуміння теми. Розкриває лише ключові положення, але плутається у класифікаціях, термінології або деталях (наприклад, плутає Дельфі та сценарне планування).

6–9 балів: студент розкриває менше половини необхідного матеріалу. Відповідь містить суттєві помилки у визначеннях (наприклад, невірно трактує функції інформаційно-аналітичної діяльності) або неповністю розкриває методологічні аспекти.

1–5 балів: студент не знає ключових понять теми. Відповідь є нерелевантною або містить грубі фактичні та методологічні помилки, що свідчать про непідготовленість до екзамену. Відповідь може бути фрагментарною та нелогічною.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел під час складання екзамену студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за екзаменову роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Зарахування неформальної освіти та додаткових активностей

1. Зарахування сертифікованих курсів

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо), які тематично пов'язані зі змістом дисципліни.

Умови зарахування:

- Студент має надати викладачеві офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу.
- Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь.
- За успішне проходження одного курсу може бути зараховано до 5 балів додаткової поточної успішності.

2. Зарахування активної участі в наукових заходах

Додаткові бали можуть бути нараховані за активну участь у наукових конференціях, семінарах, публікацію тез досліджень.

Умови зарахування:

- Студент має надати офіційне звернення до викладача.
- До звернення необхідно додати підтверджуючі документи (сертифікати учасника конференції, копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).

Кількість балів:

- Участь з доповіддю на науково-практичній конференції: до 5 балів.
- Публікація тез конференції: до 5 балів.

Кожне звернення розглядається індивідуально. Рішення про зарахування додаткових балів приймається згідно з нормативно-правовими документами, що діють у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Незалежно від кількості додаткових активностей, максимальна кількість балів поточної успішності **не може перевищувати 60 балів**.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за екзаменаційну роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
0–49	незадовільно

10. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2014. 417 с.
2. Гуцалюк, М. В. Аналітичне забезпечення зовнішньополітичної діяльності: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 350 с.
3. Захарова І. В., Філіпова Л. Я. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 336 с.
4. Калиновський Ю., Керч І. OSINT для міжнародника: методики відкритої розвідки: практ. посіб. Київ. 2023. 150 с.
7. Нагірна В. П., Пасічний І. М. *Методологія аналізу та прогнозування міжнародних процесів в умовах гібридної війни* // *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. – Вип. 27. – 2020. – С. 105–120.
5. Почепцов Г. Г. Стратегічний аналіз та стратегічні комунікації: монографія. Київ: Скиф, 2018. 380 с.
8. Скуртул Г. *Українські мережеві інформаційні агентства в умовах медіаконвергенції* // *Обрії друкарства*. – 2018. – № 1 (6). – С. 201–208.
9. Сторожилова У., Сторожилов Г., Сторожилов П. *Сучасні тенденції діджиталізації у міжнародних відносинах* // *Діджиталізація та права людини: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Хмельницький, 30 березня, 2021 р.). – Хмельницький. 2021. – С. 325.
6. Шкіцька І. Ю. Інформаційно-аналітична діяльність: курс лекцій. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 220 с.
7. Bhardwaj, A. *A Practical Approach to Open Source Intelligence (OSINT)*. Volume 1. Boca Raton, FL: CRC Press (Taylor & Francis), 2025. 262 p.
8. Brasioli D., Guercio L., Gnerre Landini G., de Giorgio A. (Eds.) *The Routledge Handbook of Artificial Intelligence and International Relations*. London; New York: Routledge, 2025. 438 p.
9. Katzenstein, P. J. (Ed.) *Uncertainty and Its Discontents: Worldviews in World Politics*. Cambridge, UK; New York: Cambridge University Press, 2022. 320 p.
10. Pherson, R. H., Heuer, R. J. *Structured Analytic Techniques for Intelligence Analysis*. 3rd ed. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications Inc. (CQ Press), 2020. 384 p.

Допоміжна література

1. Давидов Ю. С., Ковальчук Р. В. Сценарне планування та прогнозування в міжнародних відносинах: монографія. Київ: НАДУ, 2020. 256 с.
2. Палій С. В. Information and analytical activities in the development of information society // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2022. № 3. С. 77–85.
3. Почепцов Г. Г. Токсичний інформаційний простір: як у ньому вижити. Київ: Наш Формат, 2021. 296 с.
4. Яценко О. М. Укладання оглядових документів: практ. посіб. Київ: Нілан. ЛТД, 2011. 84 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Агентство „ЕЛВІСТІ”: <http://www.ElVisti.com>
2. Агентство „Майдан”: <http://maidan.org.ua>
3. Агентство Internet Новин: <http://ain.com.ua>
4. Габро І. Особливості використання засобів та інструментів медіа-дипломатії в зовнішній політиці Великобританії та Німеччини. Міжнародні відносини. 2017. № 15. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3124
5. Інтерфакс-Україна: <https://interfax.com.ua>
6. Інформаційна агенція “Укрінформ”: <http://www.ukrinform.net>
7. Інформаційне агенство „Обозреватель”: <http://www.obozrevatel.com.ua/ukr>
8. Інформаційне агенство „Інтерфакс – Україна”: <http://www.interfax.com.ua>
9. Інформаційне агенство „УНІАН”: <http://www.unian.net>
10. Інформаційне агенство BBC: <http://www.bbc.co.uk/ukrainian>
11. Інформація про діяльність Відділу преси, освіти і культури / Посольство Сполучених Штатів Америки, Київ, Україна. URL: <http://ukrainian.ukraine.usembassy.gov/>
12. Кулеба Д. Публічна дипломатія – нова зброя України в умовах гібридної війни. Європейська правда. URL: <http://www.eurointegration.com.ua/experts/2015/09/23/7038633>
13. Практичний посібник для працівників комунікаційних структур в органах влади» підготований в рамках проекту «Будуємо мости заради реформ і довіри», що виконує Інститут масової інформації за підтримки Уряду Великої Британії. З. Казанжи, Т. Романюк, О.Сало, П.Клим URL: <http://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/posibnyk.pdf>
14. РБК-Україна: www.rbc.ua
15. Регіональні Новини: <https://regionews.ua>
16. Українські національні новини (УНН): www.unn.com.ua
17. Українські Новини: <https://ukranews.com>
18. Укрінформ: www.ukrinform.ua

12. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборогою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах»

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
	о	л	п	лаб	інд	с. р.	о	л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Назва												
Тема 1. Назва												
Тема 2. Назва												
Разом за розділом 1												
Розділ 2. Назва												
Тема 1. Назва												
Тема 2. Назва												
Разом за розділом 2												
Усього годин												

АБО

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
	о	л	п	лаб	інд	с. р.	о	л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Назва												
Разом за розділом 1												
Розділ 2. Назва												
Разом за розділом 2												
Усього годин												

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1		
2		

	Разом	
--	-------	--

6. Індивідуальні завдання

7. Методи навчання

8. Методи контролю

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі екзамену без виконання екзаменової роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Сума	
Розділ 1			Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання
T1	T2	T3	T4	T5		
						100

T1, T2 ... – теми розділів.

**Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового
екзамену або екзаменової роботи**

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Екзамен (екзамен ова робота)	Сума
Розділ 1	Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	
T1	T2	T3	T4			100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше _____ балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

У випадку наявності неформальної освіти вказати платформи, назви курсів та кількість балів, що буде зарахована здобувачеві після успішного проходження відповідних курсів та надання відповідного документа (сертифікат, свідоцтво, тощо).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

Допоміжна література

**11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне
забезпечення**

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20_____/20_____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис) (прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

(підпис) (прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.